

Gemeenteraad Nieuwkoop
Postbus 1
2460 AA TER AAR

datum 25 oktober 2023
uw brief/kenmerk
zaaknummer 307263
behandeld door Marly Beckfeld
betreft Reactie op verlening vergunning Wet natuurbescherming Schiphol
bijlage(n) 6

Beste raadsleden,

Door de minister voor Natuur en Stikstof is op 26 september jl. aan de Royal Schiphol Group N.V. (verder: RSG) een vergunning verleend voor het project Exploitatie Luchthaven Schiphol op grond van de Wet natuurbescherming (bijlage 1). De termijn voor het indienen van een (pro forma) beroepschrift bedraagt zes weken en eindigt op 7 november 2023. Wij zijn niet voornemens beroep in te stellen op deze verleende vergunning. Deze brief geeft hierover verdere uitleg. Allereerst nemen wij u graag nog even mee in wat hieraan vooraf ging.

Een terugblik

In de eerste helft van 2021 hebben onderstaande drie ontwerpbesluiten ter inzage gelegen. Hierop zijn (mede) namens onze gemeente zienswijzen ingediend.

1. Het ontwerpbesluit tot verlening van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voor de Schipholoperatie (nu vergund).
2. Het Luchthavenverkeerbesluit Schiphol.
3. De ontwerp-Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening.

Daarnaast ondersteunde gemeente Nieuwkoop in 2019 het verzoek van de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. Dit vanwege het ontbreken van een natuurvergunning van de RSG volgens de Wet natuurbescherming.

Ontwerpbesluit vergunning Wet natuurbescherming en afstemming tussen ministeries

De procedure rond het ontwerpbesluit tot verlening van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voor de Schipholoperatie liep gelijktijdig met die voor het Luchthavenverkeerbesluit Schiphol. Hoewel gebaseerd op verschillende wetten die onder verantwoordelijkheid van verschillende ministeries worden uitgevoerd (Infrastructuur en Waterstaat (I&W) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)), bestaat tussen beiden een dwarsverband. Dit is de passende beoordeling die deel uitmaakt van het onderliggende milieueffectrapport voor het Normen en Handhavingstelsel Schiphol (NNHS) en die ook onderdeel uitmaakt van de aanvraag voor die natuurvergunning. Tussen deze beide ministeries heeft daarom zowel wat betreft de gevolgde procedures als wat betreft de beoordeling van de zienswijzen de nodige afstemming plaatsgevonden. Dit komt onder meer tot uiting in de wijze waarop het jaarlijks aan te houden plafond voor vliegbewegingen rond de luchthaven in de vergunning is ingepast.

De wettelijke publicaties vindt u op overheid.nl. Abonneer u via www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt.

Gemeente Nieuwkoop	Telefoon:	14 0172 (geen netnummer nodig)
Bezoekadres:	Postadres:	
Klant Contact Centrum, Teylersplein 1	Postbus 1	info@nieuwkoop.nl
2441 LE Nieuwveen	2460 AA Ter Aar	www.nieuwkoop.nl

Volg de gemeente op Facebook: <https://facebook.com/GemeenteNieuwkoop> of twitter: <https://twitter.com/gemnieuwkoop>

Natuurvergunning voor het project Exploitatie Luchthaven Schiphol

Omdat RSG niet over een natuurvergunning beschikte, maar wel vergunningplichtige activiteiten uitvoerde, heeft de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A in september 2019 bij het ministerie van LNV een handhavingsverzoek ingediend. Gemeente Nieuwkoop heeft het ministerie laten weten dit verzoek te ondersteunen. Uiteindelijk is het handhavingsverzoek door de bestuursrechter afgewezen omdat handhaving onevenredig bezwarend werd geacht. De afwikkeling van dat handhavingsverzoek had wel tot gevolg dat RSG een legaliseringstraject moest inzetten. Op 1 oktober 2020 is namens RSG een aanvraag voor de bewuste vergunning ingediend.

Gedurende de zienswijzenperiode in 2021 zijn 259 zienswijzen naar voren gebracht. Daarvan waren er 250 van particulieren en bedrijven en negen van overheidsorganen. Waarvan één vanuit gemeente Nieuwkoop.

Naar aanleiding van deze zienswijzen en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage over het milieueffectrapport bij het Nieuwe Normen- en Handhavingstelsel 2020, is de vergunning op een aantal punten aangevuld. Vervolgens vormde de Hoofdlijnenbrief Schiphol van het kabinet van juni 2022 aanleiding om in de aanvraag ook rekening te houden met het besluit om het aantal vliegtuigbewegingen te gaan beperken tot 440.000.

Met deze aanvullingen voldeed de aanvraag aan de gestelde kaders voor verlening van dergelijke vergunningen en is de minister voor Natuur en Stikstof overgegaan tot verlening van deze vergunning. Daarbij is overeenkomstig de Hoofdlijnenbrief Schiphol vergunning verleend voor een jaarlijks maximum van 440.000 vliegtuigbewegingen.

Mocht in het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol een hoger plafond dan 440.000 vliegtuigbewegingen worden vastgelegd dan is dat hogere aantal toegestaan, met een maximum van 500.000 vliegtuigbewegingen, zoals is vastgelegd in de vergunning.

Zoals al vermeld hebben wij ook op het ontwerp Luchthavenverkeersbesluit Schiphol in 2021 een zienswijze ingediend. Het Rijk moet hierover nog een besluit nemen. Tegen dit nog te nemen besluit staat geen beroep open.

Zienswijze Nieuwkoop

Hieronder informeren wij u over hoe deze vergunning zich verhoudt tot de zienswijze die in 2021 namens uw raad, ons college en namens de burgemeester op de ontwerpvergunning is ingediend. Aanvankelijk is namens bovengenoemde bestuursorganen van gemeente Nieuwkoop een zienswijze pro forma ingediend. Deze zienswijze is vervolgens omgewerkt naar een definitieve zienswijze (zie bijlage 3). Daarin verklaarde de gemeente zich aan te sluiten bij de zienswijze die is ingediend namens de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A, de Stichting Laagvliegen Nee en de Samenwerkende Actiegroepen Tegen Laagvliegen.

Dit maakt dat Nieuwkoop bij 27 van de 34 onderwerpen in de Nota van antwoord terugkomt. Daarnaast werd op een viertal onderwerpen een aanvulling door de gemeente in de zienswijze geformuleerd. In bijlage 4 is geïnventariseerd hoe deze vier aanvullende onderwerpen (onderverdeeld in 25 punten) zijn beoordeeld door het ministerie.

De belangrijkste effecten van de veranderingen die door de minister zijn aangebracht naar aanleiding van de zienswijzen zijn:

- het aantal vliegtuigbewegingen, evenals de maximale toename van de airborne-emissies, is beter vastgelegd;
- de juridische grondslag van de referentiesituatie is scherper in beeld gebracht;
- het afwegingskader met betrekking tot stikstofdepositie is beter onderbouwd;
- de naleving van de Habitatrictlijn voor wat betreft het natuurgebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck is nader onderzocht en voorzien van rapportages;
- de vergunningvoorschriften zijn ten opzichte van het ontwerp aangescherpt voor het project Exploitatie Luchthaven Schiphol. Bevatte de ontwerp-vergunning (naast het

afwegingskader en bijlagen) 20 voorschriften, de uiteindelijk verleende vergunning omvat (eveneens naast een – aangevuld - afwegingskader en bijlagen) 39 voorschriften. De toename zit vooral in nadere inhoudelijke voorschriften en in voorschriften inzake monitoring.

Uiteenlopende reacties over verlening vergunning

Zowel bij het Schipholdossier als bij het stikstofdossier is sprake van grote maatschappelijke en politieke betrokkenheid. Het verlenen van de vergunning heeft daarom de nodige aandacht getrokken. Dit heeft uiteenlopende reacties opgeroepen. Instemmende reacties van diegenen die het een positieve stap vooruit vinden dat er nu duidelijkheid is binnen welke grenzen van de Wet natuurbescherming luchthaven Schiphol moet opereren. En afkeurende reacties van diegenen die menen dat op een andere wijze met de aanvraag van RSG is omgegaan dan bij andere partijen. Een aantal van deze partijen heeft aangekondigd beroep te zullen aantekenen tegen de vergunningverlening.

Op de raadsinformatieavond van 21 september is aan u toegelicht dat er periodiek overleg plaatsvindt tussen de portefeuillehouder Schipholaangelegenheden van ons college en vertegenwoordigers van bewonersverenigingen uit onze gemeente die zijn aangesloten bij de Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS). Tijdens het periodiek overleg op 27 september is door deze verenigingen aangegeven dat zij overwegen om ook tegen de verleende vergunning in beroep te gaan. Hiervoor is door deze verenigingen een concept-beroepsschrift opgesteld, zie bijlagen 5 en 6. De verenigingen hebben meermaals gevraagd of de gemeente overweegt om ook in beroep te gaan. Dit zo mogelijk in Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS)-verband.

Het betreft hier de afwikkeling van een aanvraag om vergunning, overeenkomstig de daarvoor geldende voorschriften in de Algemene wet bestuursrecht. Om beroep te kunnen instellen, dient men belanghebbende te zijn. De BRS en de daarvan afgeleide clusters vallen buiten dat begrip. De BRS heeft zich van een reactie onthouden.

De eerder genoemde negen overheidsorganen kunnen nu – net als wij – voor zichzelf overwegen om al dan niet beroep in te stellen. Dat is een beslissing die deze overheidsorganen individueel maken omdat er verschillende belangen zijn.

Koersverlegging door ministerie in Schipholdossier

Sinds de eerste verwickelingen rond Schiphol en het ontbreken van een natuurvergunning, is er sprake van een aantal belangrijke ontwikkelingen:

- Pieter van Geel heeft advies uitgebracht voor een beter werkende overlegstructuur rond het Schipholdossier.
- De Hoofdlijnenbrief Schiphol van het kabinet van juni 2022 markeert een koersverandering bij het verantwoordelijke ministerie (IenW) voor het Schipholdossier. Het plafond van vliegbeweging wordt hierdoor anders. Voorlopig is groei niet aan de orde en wordt een krimpbeving ingezet.
- Tenslotte is er de melding van de minister voor Natuur en Stikstof aan de leden van de Tweede Kamer over het verlenen van de vergunning. Zij meldt daarin dat het debat over het stikstofdossier de afwikkeling van een individuele vergunningaanvraag niet mag beïnvloeden. Bij vergunningverlening draait het wat haar betreft louter om een toets of een aanvraag past binnen het voor vergunningverlening gestelde afwegingskader.

Wanneer wij een specifiek maatschappelijk effect willen bewerkstelligen, moeten wij ons niet richten op de besluitvorming over vergunningaanvragen, zoals die van RSG. Maar ons richten op aanscherping van de onderliggende wettelijke toetsingscriteria voor dergelijke vergunningen. De NOVEX Groene Hart en de NOVEX regio Schiphol bieden voor ons betere mogelijkheden om hierover in gesprek te gaan.

Deze koersverlegging sluit qua strategie ook aan bij een uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland in verschillende zaken over depositie-veroorzakende activiteiten:

“Het lijkt erop alsof iedereen elkaar nu afwachtend aankijkt, terwijl de stikstofproblematiek een maatschappelijk vraagstuk is dat een individuele zaak bij de rechtbank overstijgt. Als hiervoor een oplossing wenselijk wordt geacht die verder gaat dan die individuele zaak, dan is het aan de overheid om nu in actie te komen. Aan het kabinet en aan de wetgever, om met goed doordachte generieke maatregelen te komen waar natuurorganisaties, bedrijven, burgers en lokale overheden mee verder kunnen in concrete gevallen. Zodat de rechtbank daar weer over kan oordelen.”

College is niet voornemens beroep in te stellen

Samenvatting: Om bovengenoemde redeneren zijn wij niet voornemens een beroep in te stellen tegen de nu verleende vergunning. Het benutten van de koersverlegging wat betreft de NOVEX Groene Hart en die voor de regio Schiphol voor interbestuurlijk afstemming over het stikstofdossier vinden wij kansvoller.

Mogelijkheid in de wet wijziging of intrekken vergunning

Wanneer de vergunde activiteit toch effecten op de natuurwaarden van het gebied blijkt te hebben, biedt de wet (de minister) allerlei mogelijkheden om de nu verleende vergunning te wijzigen of in te trekken. Onder sommige omstandigheden imperatief, onder andere omstandigheden facultatief.

De natuurvergunning is verleend voor onbepaalde tijd. Echter, een reeds verleende natuurvergunning moet worden ingetrokken of gewijzigd als het nodig is om verslechtingen of significante verstoringen van natuurwaarden te voorkomen. Mocht in de toekomst blijken dat de aan RSG verleende natuurvergunning leidt tot dergelijke verslechtingen of significante verstoringen op het natuurgebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck, dan kan alsnog de Minister worden verzocht om toepassing te geven aan deze wijzigings- of intrekingsverplichting. Op grond van de huidige rechtspraak (o.m. ABRvS 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:71) dient dan wel vast te staan dat wijziging of intrekking nog de enige passende maatregel is. Het is dan aan de Minister om te onderbouwen dat er nog andere passende maatregelen kunnen worden getroffen die op toereikende wijze verslechtingen of significante verstoringen van natuurwaarden voorkomen.

Tot slot

Wij constateren dat het Schipholdossier de afgelopen periode op tal van punten in beweging is. Daarbij is het streven de exploitatie van de luchthaven Schiphol op allerlei aspecten beter in balans te brengen met de omgeving. Dit is geen eenvoudige opgave. Wij zijn van mening dat met de voorliggende natuurvergunning een noodzakelijke stap voorwaarts is gemaakt in deze zoektocht naar balans. En benutten graag de kansen die de interbestuurlijke overleggen bieden voor verdere stappen voorwaarts

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Robbert-Jan van Duijn
Burgemeester

Nicolette Caspers
Gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Vergunning Wet natuurbescherming voor Schipholoperatie (26 september 2023)
2. Nota van antwoord (september 2023)
3. Aanvullende zienswijze gemeente Nieuwkoop (Wille Donker Advocaten, 7 april 2021)
4. Beoordeling aanvullende zienswijze gemeente Nieuwkoop
5. Vlieghinder Nieuwkoop: CONCEPT Beroep tegen verstrekken Natuurvergunning aan Schiphol
6. Vlieghinder Nieuwkoop: Bijlage, De NO₂ uitstoot door Schiphol